

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

29 listopada br. Prezydent RP Andrzej Duda podpisał przyjętą 22 listopada br. przez Sejm RP ustawę o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2245).

Wprowadzone w ustawie rozwiązania dotyczą przede wszystkim:

- organizacji kształcenia w branżowej szkole II stopnia oraz szkole policealnej, a także warunków uruchamiania przez szkołę kształcenia w zawodzie;
- modyfikacji warunków wprowadzania zawodów do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego;
- wzmocnienia udziału pracodawców w kształceniu zawodowym, w tym w realizacji praktycznej nauki zawodu dla uczniów szkół;

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

- wzmocnienia nadzoru dyrektora szkoły nad jakością kształcenia prowadzonego u pracodawców;
- umożliwienia szkołom organizacji krótszych form kursowych;
- wprowadzenia obowiązku przystępowania przez uczniów do egzaminu zawodowego jako warunku ukończenia szkoły;
- możliwości realizacji dodatkowych umiejętności w zawodach w celu zwiększenia szansy na zatrudnienie;
- wprowadzenia obowiązkowych szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego;
- zasad dotowania publicznych szkół ponadpodstawowych prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe oraz branżowych szkół II stopnia;

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

- zwiększenia dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia uczniów w zawodach deficytowych;
- ujednoczenia pensum nauczycieli praktycznej nauki zawodu (20 godzin tygodniowo);
- organizacji i funkcjonowania szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe;
- zmiany zasad udzielania akredytacji na kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych.

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Samorządy otrzymają zwiększoną subwencję oświatową na uczniów szkół kształcących w zawodach, na które jest większe zapotrzebowanie na rynku pracy, wskazane w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego. **W 2019 r. prognoza zostanie ogłoszona nie później niż do 31 marca 2019 r.**

Ponadto wprowadzone zostanie nowe kryterium do podziału subwencji polegające na zróżnicowaniu kwot ustalanych na uczniów objętych kształceniem zawodowym w zawodach szkolnictwa branżowego o szczególnym znaczeniu dla kultury i dziedzictwa narodowego.

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Uczniowie branżowej szkoły I stopnia niebędący młodocianymi pracownikami i uczniowie technikum będą mogli na podstawie umowy z pracodawcą realizować staż uczniowski. Staż będzie się odbywał w rzeczywistych warunkach pracy, a w jego trakcie uczeń zrealizuje wszystkie albo wybrane treści programu nauczania zawodu w zakresie praktycznej nauki zawodu realizowanego w szkole, do której uczęszcza, lub treści nauczania związane z nauczaniem zawodem nieobjęte tym programem. Szczegóły będzie określać zawierana na piśmie umowa o staż uczniowski.

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Aby uczeń osiągnął sukces niezbędny jest dobrze przygotowany nauczyciel zawodu doskonalący systematycznie swój warsztat pracy – dlatego też wprowadza się obowiązkowe szkolenia branżowe u pracodawców. W efekcie szkoleń branżowych nauczyciele będą cyklicznie podnosić swoje umiejętności i kompetencje, poszerzać swoją wiedzę na temat nowych technologii oraz funkcjonowania przedsiębiorstw w danej branży. W ten sposób kwalifikacje nauczycieli zawodu będą regularnie podnoszone, co przełoży się na jakość prowadzonego kształcenia.

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Zmiany w szkolnictwie branżowym od roku szkolnego 2019/2020 koncentrują się również na usprawnieniu i zwiększeniu efektywności egzaminów zawodowych. Egzaminy te z jednej strony powinny weryfikować jakość procesu kształcenia, a z drugiej stanowić przepustkę do sukcesu na rynku pracy. Skuteczność kształcenia zawodowego powinna być mierzona liczbą absolwentów, którzy uzyskują kwalifikacje zawodowe. Warunkiem otrzymania stosownego dokumentu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe jest nie tylko dobre przygotowanie uczniów, ale także przystąpienie do egzaminu, które dotychczas nie było obligatoryjne. Wpisany w proponowane zmiany obowiązek przystąpienia do egzaminu zawodowego może przyczynić się do wzmocnienia działań podejmowanych przez szkołę, nakierowanych na zapewnienie wysokiej jakości kształcenia.

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Programy nauczania do zawodów

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. 2017 poz. 860)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2017 poz. 703)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. 2017 r. poz. 622)

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r.
w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach
(Dz. U. 2017 poz. 860) będzie stosowane:

od 1 września 2019 r.:

w pięcioletnim technikum

od 1 września 2020 r.:

w branżowej szkole II stopnia.

Podstawa prawna: art. 276, 277 ust.1, 278, 279, 280, 282, ust. 1, 284, 285
ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo
oświatowe.

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dziennik Ustaw 2017 r. poz.703) zacznie obowiązywać:

od 1 września 2019 r.:

- w pięcioletnim technikum (załącznik nr 5);
- w branżowej szkole I stopnia dla absolwentów ośmioletnich szkół podstawowych (załącznik 8);

od 1 września 2020 r.:

- w branżowej szkole II stopnia (załącznik nr 10);

od 1 września 2022 r.:

- w branżowej szkole II stopnia dla uczniów będących absolwentami branżowej szkoły I stopnia na podbudowie ośmioletniej szkoły podstawowej (załącznik nr 11)

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Nowa podstawa będzie obowiązywać od roku szkolnego 2019/2020 w klasie pierwszej:

- **4-letniego liceum ogólnokształcącego,**
- **5-letniego technikum,**
- **2-letniej branżowej szkoły II stopnia, zarówno dla uczniów będących absolwentami branżowej szkoły I stopnia, którzy ukończyli gimnazjum oraz tych kończących ośmioletnią szkołę podstawową.**

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Podstawa programowa uwzględnia:

- **powrót do spiralnego układu treści nauczania** – w rozumieniu powtarzania i utrwalania materiału na kolejnych, wyższych etapach nauczania,
- **wzmocnienie wychowawczej i profilaktycznej funkcji szkoły** poprzez szersze uwzględnienie w podstawie programowej zadań wychowawczo-profilaktycznych,
- **zastąpienie, idei integracji przedmiotowej korelacją przedmiotową** (w ramach przedmiotów humanistycznych oraz przedmiotów przyrodniczych i ścisłych),

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

- **wzmocnienie edukacji w zakresie języków obcych** nowożytnych poprzez system dający szansę uczniom na nieprzerwaną i systematyczną naukę pierwszego języka obcego przez 12 (13) lat, naukę drugiego języka obcego przez 6 (7) lat, jak również kształcenie dwujęzyczne (począwszy od klasy VII szkoły podstawowej),
- **szersze uwzględnienie w podstawie programowej poszczególnych przedmiotów technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK)**, co umożliwi kształcenie kompetencji i umiejętności cyfrowych uczniów również w ramach innych przedmiotów,
- **ustalenie takiego zakresu treści nauczania**, który biorąc pod uwagę przewidzianą w projektowanych zmianach przepisów określających ramowy plan nauczania dla szkoły ponadpodstawowej liczbę godzin zajęć poszczególnych przedmiotów, umożliwi nauczycielom rozwijanie umiejętności uczniów takich jak praca zespołowa i rozwiązywanie problemów oraz realizację ciekawych projektów edukacyjnych.

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Podstawa programowa dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego, pięcioletniego technikum oraz branżowej szkoły II stopnia jest poprzedzona częścią wstępną, w której określone zostały:

- główne cele kształcenia w szkole ponadpodstawowej,
- najważniejsze umiejętności (**kluczowe kompetencje**), które powinny być rozwijane w ramach kształcenia w szkole ponadpodstawowej,
- najważniejsze zadania szkoły ponadpodstawowej w odniesieniu do poszczególnych obszarów działalności edukacyjnej i wychowawczo-profilaktycznej,
- główne cele kształcenia dla poszczególnych przedmiotów. Opis wiadomości i umiejętności zdobytych przez ucznia w szkole ponadpodstawowej jest przedstawiany w języku efektów uczenia się zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji.

Zmiany w PPKZ - przykład:

Kompetencje personalno-społeczne

PPKZ 2012 r.

Uczeń

- 1) przestrzega zasad kultury i etyki,
- 2) jest kreatywny i konsekwentny realizacji zadań;
- 3) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 4) jest otwarty na zmiany;
- 5) potrafi radzić sobie ze stresem ;
- 6) Aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 7) Przestrzega tajemnicy zawodowej

PPKZ 2017 r.

Uczeń

- 1) przestrzega zasad kultury i etyki,
- 2) jest kreatywny i konsekwentny realizacji zadań;
- 3) **Potrafi planować działania i zarządzać czasem**
- 4) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 5) **Ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania**
- 6) Jest otwarty na zmiany
- 7) **Stosuje techniki radzenia sobie ze stresem**

Zmiany w PPKZ - przykład:

Kompetencje personalno-społeczne

8) Potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania

9) Potrafi negocjować warunki porozumień

10) Współpracuje w zespole

8) Aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe,

9) Przestrzega tajemnicy zawodowej,

10) Negocjuje warunki porozumień,

11) Jest komunikatywny,

12) Stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów,

13) Współpracuje w zespole

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Ramowe plany nauczania zawierają również:

- godziny na realizację zajęć edukacyjnych z zakresu doradztwa zawodowego
- w liceum ogólnokształcącym, technikum, **branżowej szkole pierwszego stopnia** - odpowiednio minimum 10 godzin w całym okresie nauczania.

Zajęcia te mają szczególne znaczenie w obecnej dobie wyzwań edukacyjnych i zawodowych stojących przed młodym człowiekiem.

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Ogólny wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych

- czteroletnie liceum ogólnokształcące dla młodzieży – 123 godzin (91 godzin z obecnego trzyletniego LO + 31 godzin z klasy III gimnazjum = 122 godziny),
- pięcioletnie technikum – 171 godzin (133 godziny z czteroletniego technikum + 31 godzin z klasy III gimnazjum = 164 godziny),
- szkoła branżowa II stopnia dla absolwentów szkoły branżowej I stopnia po gimnazjum – 59 godzin (nowy typ szkoły), czyli 59 godzin więcej,
- szkoła branżowa II stopnia dla absolwentów szkoły branżowej I stopnia po ośmioletniej szkole podstawowej – 68 godzin (nowy typ szkoły), czyli 68 godzin więcej,
- klasa wstępna przygotowująca uczniów do nauki w oddziałach dwujęzycznych w liceum ogólnokształcącym lub technikum – 27 godzin (nowy typ klasy tworzony za zgodą organu prowadzącego).

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Ramowy plan nauczania –liczba godzin kształcenia zawodowego:

- BS I dla absolwentów gimnazjum –50 godzin (obecnie ZSZ –50 godzin)
- 5-letnie technikum –51 godzin (obecne 4-letnie technikum –50 godzin)

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Podstawa programowa kształcenia w zawodach, podobnie jak obecnie obowiązująca, została określona w trzech częściach:

- część I – określa ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego oraz obejmuje tabelę zawierającą wykaz kwalifikacji wraz z ich powiązaniem z zawodami i efektami kształcenia,
- część II – określa: efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów kształcenia, wspólne dla zawodów w ramach obszaru kształcenia stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów oraz efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach,

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

- część III – określa **opis kształcenia w poszczególnych zawodach zawierający**: nazwy i symbole cyfrowe zawodów, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, cele kształcenia w zawodach, nazwy kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach, warunki realizacji kształcenia w zawodach, minimalną liczbę godzin kształcenia zawodowego, możliwości uzyskania dodatkowych kwalifikacji w zawodach w ramach obszaru kształcenia określonego w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Pojawiły się zmiany w zapisach efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów określonych w części II z roku 2017 w stosunku do efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów z roku 2012

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Wymagania pracodawców.

Od pracownika oczekuje się:

- umiejętności rozwiązywania zadań typowych dla danego zawodu,
ale jednocześnie:
- planowania,
- realizacji i kontroli wyników swoich i działań, czyli kompetencji kluczowych

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Najczęściej wymieniane są umiejętności:

- komunikowania się,
- pracy w grupie,
- samodzielnego podejmowania decyzji,
- korzystania ze swoich praw,
- samokształcenia,
- rozwiązywania problemów w sposób twórczy,
- posługiwania się komputerem,
- „poruszania się” (mobilności) na zmieniającym się rynku pracy,
- organizowania własnego stanowiska pracy.

Zmiany organizacyjne w szkołach ponadpodstawowych w związku z wprowadzeniem reformy oświaty

Konkretne oczekiwania pracodawców są głównie uzależnione od branży, np.

- obszar transport i gospodarka magazynowa (kierowca do prowadzenia pojazdu i mechanik do jego naprawy bez konieczności wysyłania w trasę ekipy naprawczej),
- obszar fryzjersko – kosmetyczny (znajomości struktury włosów oraz kosmetyków fryzjerskich, a także wiedzy, jak i kiedy je stosować, a także umiejętności praktycznych: czesania, modelowania)

Raport z badania jakościowego wśród przedsiębiorców współpracujących ze szkołami.

Dziękuję za uwagę

